

A KORMÁNY INFORMÁCIÓPOLITIKÁJÁNAK ELVEI

A

Általános rész

1. Az elvek tárgyi és hatásköri hatálya

A kormány információpolitikája és annak elvei a kormány cselekvőképességén belül mindazon ügyekre kiterjednek, amelyek információs termékekkel, nem tartós jelekkel, információs tevékenységekkel és ezeket végző alanyokkal kapcsolatosak.

Információs termék pl. a könyv, sajtótermék, hanglemez, számítógépi program, példány, irat, nem tartós jel pl. a rádió műsorszórás elektromágneses jelei, vagy az élő beszéd. Információs tevékenység az információs termékek és szolgáltatások előállítása, forgalmazása, kivitele, behozatala, tárolása, felhasználása és fogyasztása. A politika kiterjed az információs termékekben és nem tartós jelekben testet öltött adatokkal, eszmékkel, művekkel kapcsolatos ügyekre is.

2. Az információs tevékenységek szabadsága

A kormány tudatában van annak, hogy az információs tevékenységek a magánszférában, azaz a társadalom jogszabályokkal nem befolyásolt szférájában, és a társadalmilag szervezett (vállalkozói, közintézményi és egyéb szervezeti) szférában folynak. Az alkotmány e tevékenységekhez biztosítja az állampolgároknak a lelkiismereti és szólásszabadságot, a gyülekezési jogot és más személyiségi jogait. A kormány egy olyan társadalom elképzeléséből kiindulva, amelyben a személyek szabadok és a korlátozásoktól mentesen keletkező és áramló információ a társadalom anyagi és szellemi jólétének alapja, az információk előállításának, tulajdonlásának, forgalmazásának és felhasználásának folyamataiba történő beavatkozását általában a társadalmilag szervezett szférában sem kívánja kezdeményezni, vagy megvalósítani, ugyanakkor biztosítani kívánja a tudás és az eszmék lehetőség szerinti szabad gyarapítását, az információk és eszmék szabad keletkezését és áramlását. Végrehajtó hatalma keretében biztosítja az informálódás, a művelődés, a kifejezés, a sajtó és a tudományos kutatás szabadságát, az önkormányzatok információs autonómiáját.

3. A beavatkozások áttekinthetősége

A kormány beavatkozási lehetősége elsősorban korlátozások bevezetésének és többletjogok biztosításának kezdeményezésére terjed ki. A tisztánlátás érdekében a kormány a kivétel alá eső, szándéka szerint a jogszabályban mégis már korlátozott

illetve javaslata szerint korlátozandó területeket illetve a többletjogk biztosításával kapcsolatos területeket tételesen fel kívánja sorolni és azokkal kapcsolatos elveit és megfontolásait ismer teti.

Magyarország elhanyagolhatóan kis szerepet játszik a világ információtermelésében, -forgalmában és -felhasználásában. Így jogelőkészítő munkája során az ezeket szabályozó, korlátozó jogrendszert igyekszik harmonizálni elsősorban a vele legnagyobb információforgalmat elért illetve a világ információforgalmában legnagyobb részesedéssel bíró államok jogszabályaival. A harmonizálást nemzetközi egyezményekhez való **csatlakozás** illetve a nemzetközi egyezményekkel nem szabályozott területeken a jogszabályok **felülvizsgálata** útján kívánja megvalósítani. Szándéka az, hogy olyan szabályozásra tegyen javaslatot, amely Magyarországnak - anélkül hogy másokat diszpreferálna -versenytársaival szemben helyzeti előnyt biztosít.

A korlátozások egyik csoportjába a szabad, egyenlő előállításnak, forgalmazásnak, tulajdonlásnak és felhasználásnak a **tiltása**, vagy más személy befolyásolása útján történő korlátozása, a másik csoportjába az előállításra, forgalmazásra, tulajdonlásra és felhasználásra való **kötelezés** tartozik.

4. Az információs tevékenységet végző felelőssége

A kormány az életviszonyok egyértelmű meghatározása, a minőség védelme, egy jól működő információs társadalom érdekében minden tevékenysége során érvényesíteni kívánja azt az elvet, hogy az általában szabadon előállított, birtokolt, forgalombahozott vagy felhasznált információért csakúgy, mint más jószágokért az előállító, a tároló, a forgalmazó, a felhasználó és a fogyasztó erkölcsi, polgári és büntetőjogi felelősséggel tartozik.

A polgári jogi felelősség elsősorban a hibás információra (erkölcsi és anyagi kártérítés vagyoni és személyiségi ügyekben; pl. a tervezőmérnök, az orvosdiagnosztika, vagy a sajtóorgánum felelőssége), a büntetőjogi felelősség pedig meghatározott tartalmú (államtitkot, úszítást stb. tartalmazó) vagy hibás információ forgalmazására vonatkozik. Természetesen ezen kívül a felelősség fennáll magának a tevékenységnek (birtoklás, forgalmazás, felhasználás) a jogszerűségével kapcsolatban is.

A kormány véleménye szerint a távközlő szervezetek, amennyiben eszközöket: adatátviteli vagy távbeszélő hálózatot biztosítanak jelek előállításához, csak eszközeik műszakilag megfelelő és jogszerű működéséért felelősek, de azért egyetemlegesen - viszont semmilyen vonatkozásban sem felelősek magáért az információért.

Közhitelű hatósági nyilvántartásai tartalmáért az államnak felelősséget kell vállalnia.

A kormány az elektronikus információ, a számítógépi adatállományok, adatbankok, programok védelmére, a számítógépes bűncselekmények visszaszorítása érdekében, tervezi az ilyen irányú büntetőjogi felelősség pontosabb törvényi megfogalmazásának és szankcionálásának előkészítését.

5. A magánszféra szabadsága

A magánszférában az információs tevékenység mindenféle korlátozás nélkül szabad. A magánszféra határait a kormány nem kívánja szűkebbre vonni.

6. Információs önrendelkezés

A kormány teljes mértékben tudatában van azoknak az információtechnológiák elterjedéséből származó veszélyeknek, amelyek az információs társadalmakban az egyén szabadságát és az információs társadalom demokratikus berendezkedését veszélyeztetik. A személyi szabadság minimális korlátozásának szándékából kiindulva - a természetes személyekre és szervezetekre, valamint a velük azonos módon kezelhető más személyekre, mint adatalányokra vonatkozóan és mindenkire nézve kötelezően - biztosítani kívánja az információs önrendelkezést ennek megvalósításához, a személyi adatkezelések célhoz kötöttségének és korlátozásának elvét, továbbá a személyi adatokat kezelő rendszerek felhatalmazás nélküli összekapcsolásának tilalmát, és az adatalánynak személyi szabadsága védelmében információs jogokat kíván biztosítani.

7. Az információs vállalkozások szabadsága

Az információs tevékenységek szabadságából következik, hogy azok általában szabadon vállalkozás tárgyai lehetnek. E vállalkozásokra a kormány általában a gazdaságban érvényes szabályokat kívánja alkalmazni, velük kapcsolatban a más ágazatokban is alkalmazott gazdaságélénkítő, ill. kisvállalkozáspártoló politikát folytatja.

8. Az állami és a vállalkozói információs tevékenység szerepe

A kormány véleménye szerint az információs tevékenységek szabadságának természetes következménye az, hogy az információs javak előállítása és forgalmazása a társadalmilag szervezett szférában más javakhoz hasonlóan - kivételekkel - általában vállalkozásokban, az árutermelés rendjében történik. A kivételeket a közjavakra és a racionálisan éppen az egyes igazgatási szervek által koordinált módon előállítható, ill. forgalmazható javakra vonatkozó általános elvek alapján törvénynek kell meghatároznia.

A jelenlegi oktatási, egészségügyi és más törvények e kivételeket túlzottan tágan fogalmazzák meg, és az állam részére ellátási kötelezettséget és monopóliumot írnak elő.

9. Beavatkozás a vállalkozások alapításába, működésébe és megszűnésébe.

A kormánynek a jogelőkészítő és a végrehajtó tevékenysége során érvényesítendő véleménye szerint az államnak a vállalkozásokban folyó információs tevékenységbe a vállalkozásokra vonatkozó általános szabályozástól eltérő módon történő beavatkozásra csak az alábbi célokból kerülhet sor:

a/ a nemzet és az állam biztonságának megteremtése és fenntartása (titokvédelem, az állam létfontosságú információs szükségletének garantált kielégítése, a nemzeti identitás védelme),

b/ információs közjavak a népképviselői szerv által szükségesnek minősített előállítás és forgalmazása,

c/ állami információtermelés vagy forgalmazás létrehozása, fenntartása és megszüntetése a népképviselői szerv által elfogadott célszerűségi okokból,

d/ az a/-c/ alá nem eső monopólium megelőzésének létrejötte és megakadályozása,

e/ a tisztességes verseny egyéb feltételeinek kikényszerítése,

f/ nemzetközi kötelezettségek teljesítése.

10. A magyarnyelvű információfeldolgozás fejlesztése.

A nemzeti identitás védelmében - más intézkedések mellett - a kormány programot kezdeményez a magyar nyelvű információfeldolgozás gépi eszközeinek, különös tekintettel fejlesztésére.

11. Az államhatalmi szervek önkorlátozása.

A kormány véleménye szerint az államhatalmi szerveknek az információs törvénykezés során önkorlátozással kell élniük, hogy biztosítsák az állampolgárok alapvető emberi jogait, az államalkotó elemek szabadságát. Ezt az önkorlátozást alkotmányba ajánlja foglalni.

12. A közigazgatásban általánosan érvényesülő cselekvési korlátozottság.

A kormány politikai elvei szerint a törvénykezést és a végrehajtást elkülönítő demokratikus szolgáltató államban az közigazgatási szervek a személyek szabadságának maximális megőrzése és az állami erőforrások kímélése érdekében információs tevékenységük során is kizárólag csak a törvény felhatalmazása alapján járhatnak el, így információs tevékenységük is csak arra terjedhet ki, amire külön felhatalmazásuk van, azaz csak meghatározott jogszabályban pontosan körülírt feladatra. Ezért a közigazgatási szervek feladatkörének, ügykörének minél pontosabb körvonalazását, a leírások állandó karbantartását a jogállamiság érdekében fontos teendőnek tartja, és ezt ellenőrizni kívánja.

I. AZ INFORMÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÁLTALÁBAN

A/ Az előállítás

Az előállítás korlátozása

1. Az ágazati szabályozás korlátozása.

Abból az elképzelésből kiindulva, hogy a vállalkozások korlátozásoktól mentes, egységes információpiacon virágozhatnak fel leginkább, a kormány felül kívánja vizsgálni az információelőállítást szükségtelenül korlátozó ágazati és szakmai jellegű megkötéseket.

2. Egyes állami szervek monopóliuma.

A kormány osztja azt a nézetet, hogy egyes információs tevékenységeket az államnak a törvény erejével monopolizálnia kell. A nemzet biztonságának megőrzése azt kívánja, hogy

- az államhatalmi és a közigazgatási tevékenységek, ezen belül az államhatalmi és közigazgatási információ előállítása,

- a jegybanki tevékenység,

- a belföldi eredetű, államtitoknak minősülő titoknak előállítása

törvényben foglalt felhatalmazás alapján monopol szervezetekben és monopol tevékenységekként folyják. E tevékenységeket díjmentesen vagy nem költségalapú díj ellenében kívánja végeztetni.

Az államhatalmi és államigazgatási tevékenységek körének javaslatba tételénél a kormány a demokratikus jogállamban elfogadott szokásokból indul ki.

A kormány nem kívánja a választott bíróságok működését korlátozni.

A gazdaság és az állam fennmaradásának érdekében szükségesnek tartja, hogy az országban egységes, az európai rendszerhez szervesen csatlakozó állami szabványosítási és mérésügyi rendszer működjék. Ezen belül a kormány intézkedéseket hoz az európai információs szabványok folyamatos gyors honosítására.

3. Nemzeti információs intézmények fenntartása

A nemzetnek a kormány véleménye szerint - a nemzeti identitás, a nemzettudat fenntartása, az információs közjavakkal való ellátás érdekében - nemzeti információs intézményekre van szüksége. Ezek sorába tartoznak a nemzeti televízió műsorszolgáltató(k), a nemzeti rádió műsorszolgáltató(k), a nemzeti hírügynökség(ek), a kormány kiadó hivatala, a nemzeti alapfokú iskolarendszer és az egyéb nemzeti intézmények, mint az Országos Széchényi Könyvtár, Országos Levéltár, Magyar Filmarchívum, Magyar Nemzeti Múzeum.

A nemzeti információs intézmények a nemzet egésze érdekében működnek, ezért **felügyeletüknek** valamennyi nemzetalkotó csoport, politikai erő ill. párt konszenzusával kell történnie. Ezeknek az intézményeknek a fenntartását és fejlesztését (nonprofit rendszerben) **a költségvetésben** olyan szinten kívánja előterjeszteni, hogy alkalmasak legyenek a feladatuk megoldására annak figyelembevételével is, hogy tevékenységüket a belföldi és külföldi vállalkozó versenytársakkal a felhasználásért folytatott versenyben végzik.

A kormány munkája során odahat, hogy ezek az intézmények profitra orientált vagy non-profit versenytársaik tevékenységét csak az elkerülhetetlen mértékben zavarják. A kormány - lehetőségeihez mérten - olyan mértékben kíván hozzájárulni a szabadon működő magyar egyházak tevékenységének költségeihez, amilyen mértékben azok e feladatok megoldásához hozzájárulnak.

4. Nemzeti információs vállalatok.

A kormány szükségesnek tartja, hogy a nemzetbiztonsági vagy honvédelmi szempontból kulcsfontosságú szolgáltatásokat biztosító állami vállalatokat többségi állami tulajdonban és közvetlen államigazgatási felügyelet alatt tartsa. E vállalatok azonban az információpiacon tevékenykednek, számukra a kormány monopóliumot, ill. kivételes helyzetet nem kíván biztosítani, sajátos szolgáltatásaikhoz ugyanakkor a költségvetésben forrást teremt. Ebbe a körbe tartozik a nemzeti távközlő és a nemzeti műsorszóró vállalat.

5. Információs közjavak előállítás.

A kormány információs közjavakon azon javakat érti, amelyek felhasználásába - bizonyos minimális kapacitás megteremtése után, korlátozott számban - bármikor további személyek is bekapcsolódhatnak anélkül, hogy ez a szolgáltató költségeit megnövelné. Véleménye szerint jelenleg Magyarországon az **információs közszolgáltatásoknak** a következő főbb csoportjait kell fenntartani:

- Betekintés biztosítása az államhatalmi és államigazgatási szervek birtokában lévő, hivatalos, szolgálati, vagy államtitkot nem képező, ill. más személyek adatait nem tartalmazó dokumentumokba, pl. a közhitelű nyilvántartásokba.

- Betekintés biztosítása az érintett részére a személyes adatait tartalmazó állami dokumentumokba, ideértve az önkormányzati, a bírósági, az ügyészségi és nyomozó hatósági anyagokat, az állami egészségügyi és iskolaügyi hálózatban keletkezett és dokumentumokat és az adatvédelmi nyilvántartásokat.

- A nemzeti tömegkommunikációs intézmények, a Magyar Rádió és a Magyar Televízió szolgáltatásai. Ezekkel az állam biztosítja az állampolgárok közhasznú információkkal való alapszintű ellátását, folyamatos alapszintű művelését, és az állami szervek tevékenységéről való folyamatos tájékoztatását.

- Kölcsönzés a nemzeti közművelődési könyvtárakban, látogatás a nemzeti múzeumi közgyűjteményekben.

- Tájékoztatás az állampolgárt érintő jogszabályokról.

- Ingyenes közhasznú adatbázisok szolgáltatása.

6. A célszerű állami információ előállítás köre.

A kormány tudatában van annak, hogy vannak olyan információs javak, amelyek előállítása, forgalmazása mind vállalkozások, vagy nonprofit jellegű magánintézményekben, mind központi állami költségvetésből finanszírozott állami közintézményekben megoldható lenne, az állami szférában azonban az adott körülmények között az ellátás gazdaságosabban megszervezhető, mint a vállalkozói szférában.

Szükségesnek tartja, hogy e tevékenységeket az állami szervek számon tartsák és - különös tekintettel az információtechnológiák gyors fejlődésére - rendszeresen felülvizsgálják, és amennyiben a tevékenység végzése a vállalkozói vagy a non-profit magánszférában gazdaságosabb, akkor az állam beszünteti ilyen irányú tevékenységét.

Ide tartozik

- a hatósági munkaközvetítés információinak szolgáltatása,

- a találmányokról, ipari mintákról és védjegyekről történő tájékoztatás,

- az állami statisztikai szolgálat egyes tevékenységei.

- a külföldi szervek és állampolgárok kulturális, idegenforgalmi és üzleti tájékoztatása.

7. Az állami statisztikai szolgálat

A kormány támogatja az átfogó, összehasonlító, időszerű gazdasági és kereskedelmi statisztikai adatok előállítását és nyilvánosság rahozatalát. Egyetért azzal, hogy az állami statisztikai szolgálat a kormánytól függetlenül működjék, és nem kíván adatgyűjtési, feldolgozási, vagy tájékoztatási monopóliumot biztosítani a szolgálatnak. úgy tartja, hogy a szolgálat legfontosabb feladata az állampolgárok, az országgyűlés és a kormány tájékoztatása az ország, a nemzet, az állam, a gazdaság, a társadalom,

a környezet állapotáról és legfontosabb folyamatairól. Meggyőződése szerint a Hivatal felelősségének a körébe tartozik, hogy megtalálja azokat a formákat, amelyek alkalmasak e cél elérésére. A szolgálat fontos funkciója az országgyűlés és a kormányzati szervek ad hoc statisztikai adatigényeinek kielégítése is. Az állami statisztikai adatok - a még le nem zárt adatok, az egyedi adatok és az államtitok köre kivételével minden állampolgár számára szabadon megtekinthetők. Bátorítja az állami statisztikai szolgálatok közötti nemzetközi együttműködést.

8. Információs közjavak előállításának finanszírozása.

A kormánynak ill. más államigazgatási szerveknek törvényes népképviselési felhatalmazásuk szerint finanszírozniuk kell egyes információs közjavak előállítását (nemzeti vagy helyi művelődés, kultúra, oktatás, tudomány, információk saját tevékenységéről). Ezeket az összegeket a kormány nem támogatásként, hanem olyan legitimációs vásárlásokként kívánja tekinteni, amelyeket a kormány ill. más államigazgatási szervek az állam vagy a helyi közösség fennmaradása érdekében az országgyűlés jóváhagyása alapján eszközölnek és olyan vásárlásokat szándékozik eszközölni, hogy e kritérium ténylegesen teljesüljön. A legitimációs vásárlás tényleges vásárlásként és nemzeti információs intézmények fenntartásaként valósul meg.

9. A tisztességes verseny feltételeinek megőrzése.

A kormány a versenyszabályozás mindenkor rendje szerint megakadályozza a 2-3 pontok alá nem tartozó monopóliumok létrejöttét. A versenyszabályozás kialakításánál az információs szférában nem törekszik a 2-6 pontban említettek túlmenően kivételezett helyzetet élvező szakmák vagy ágazatok megjelölésére. Támogatási, kedvezményezési tevékenységével a korábbiakban említett eseteket leszámítva nem teremt előnyös helyzetet egyes vállalkozók vagy állami szervek javára.

10. A tisztességes verseny zavarásának szankcionálása.

A kormány az információs szférában is fellép a nemzetközi normák szerinti tisztességes versenyt megzavaró személyek és tevékenységek ellen. A nemzetközi normáknak megfelelően ismeri el az üzleti titok fogalmát és szankcionálja megsértését, valamint szankcionálja a tisztességtelen reklámot.

11. Keresztfinanszírozás tilalma

A kormány minden rendelkezésére álló eszközzel akadályozza, hogy a műsorszolgáltatók a reklám szabadsága címén a polgárok tájékozódását, szellemi gazdagodását reklámtevékenységgel keresztfinanszírozott műsorokkal zavarják.

12. A közigazgatási szervek gazdálkodása az információval.

A kormány tudatában van annak, hogy a közigazgatásban előállított információ, és az adatok is - a piaci árutermelés rendjén kívül előállított, ill. forgalmazott - jószágok, és azoként is kívánja őket kezelni. A közigazgatási szerveket az információgazdaság

aktív ágenseinek tekinti, azonban az állami szerveket általában az eredményelvű gazdálkodás keretein kívül kívánja tartani.

Kötelezés információ előállításra

1. A számviteli rendszer.

A kormány továbbra is szükségesnek tartja, hogy törvény kötelezze

- a (központi és önkormányzati) adóalanyokat, adófizetési,
- a külkereskedelmi forgalomban résztvevőket vámfizetési,
- az illeték alá eső tevékenységeket végzőket illetékfizetési

kötelezettségük mértékének és teljesítésének megállapítására alkalmas,

- a kötelező állami statisztikai adatszolgáltatási rendszer alanyait a szolgáltatott adatok helyességét bizonyító

dokumentáció készítésére és megőrzésére.

2. Dokumentáció.

Az 1. pontban említettekkel összhangban lévő számviteli rendszer keretében, a gazdaságot élénkítő jogbiztonság megteremtése érdekében kötelezni szándékozza a gazdálkodókat gazdasági műveleteiknek a nemzetközi szokásokkal és előírásokkal való összhangban történő dokumentálására.

3. A vagyonkezelési információ.

A kormány abból kiindulva, hogy az állami tulajdon végső tulajdonosai az állampolgárok, gondoskodni kíván arról, hogy az állami tulajdon mértékéről, felhasználásáról az állami tulajdonban lévő vagyonrészek tulajdonosai, kezelői, valamint a vagyonkezelést ellenőrző szervek és az államhatalmi szervek döntéshozatalra alkalmas információt kapjanak. Hozzá kívánja segíteni az önkormányzatokat ahhoz, hogy a tulajdonukban lévő vagyonelemekről megfelelő információval rendelkezzenek, és azok valódiságát ellenőrizni tudják.

4. A jogviszonyokban résztvevők tájékoztatási kötelezettsége

A társadalom működésének alapfeltétele a megfelelő információforgalom. Az információadás kötelezettsége ma sok esetben erkölcsi jellegű. Az információ áruvá válása nem járhat együtt az életviszonyok mechanikussá válásával, a jó erkölcs diktálta magatartás további háttérbe szorulásával. Ezért érvényesíteni kívánja azt az elvet, hogy a jogviszonyokban résztvevőktől mindenkor elvárható, hogy a jogviszony jellegétől függő tájékoztatást adják partnereiknek. Ezen kötelezettség tartalmát és mértékét etikai kódexekben tartja célszerűnek rögzíteni.

Többségi jogosság

1.

B/Tulajdonlás

A tulajdonlás korlátozása

1. A nemzetközileg elismert tulajdonformák.

A Magyar Köztársaság Alkotmánya elismeri és védi a tulajdont. A kormány a nemzetközi és belső gazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében arra törekszik, hogy jogelőkészítő, -alkotó és végrehajtó tevékenysége során a nemzetközileg elismert formákat valósítsa meg, de indokolt esetben nem korlátozza a még kevésbé ismert, de az alkotmánnyal nem ütköző formákat. Maradéktalanul érvényesíteni kívánja a szellemi tulajdon védelmére Magyarország által aláírt egyezményeket. Az újonnan megkötendő ilyen egyezményekhez lehetőségei szerint csatlakozni kíván.

2. A tulajdon rendezése

A kormány

Kötelezés tulajdonlásra

1. Dokumentálási kötelezettség.

A kormány változatlanul szükségesnek tartja, hogy törvény az állammal szembeni kötelezettség teljesítésének igazolására nyilvántartást és dokumentáció fenntartását írja elő. Ugyanakkor törekszik arra, hogy az emberi kapcsolatokra vonatkozó adminisztratív követelmények csökkenjenek.

Többletjogok

1. Az információs tőke védelme.

A kormány véleménye szerint az információs társadalom viszonyai között Magyarország felemelkedését a vagyonbiztonság, az információs tőke zavartalan működése feltételeinek megteremtése és fenntartása szolgálja. Ezért az átlagosnál szigorúbb jogszabályokkal kívánja definiálni a vagyonbiztonságot, különösen az információs vagyon biztonságát és szankcionálni az ezek elleni cselekményeket. Többletjogokat kíván biztosítani a működő információs tőke valamennyi formája, az emberi tudás és az információs termékek tulajdonosainak.

C/Forgalmazás

A forgalmazás korlátozása

1. Az információforgalom korlátozása.

A kormány szükségesnek tartja, hogy az információforgalom korlátozására általában csak más nyomósabb ok, így

- az állampolgárok, jogi személyek és azokhoz hasonló más szervezetek személyiségi jogainak védelme
- az állam védelme, az államigazgatás döntésének függetlensége,
- a szellemi tulajdon védelme,
- a fiatalkorúak védelme,
- az információs környezet védelme: például erőszakos cselekedetekre, faji, nemzeti vagy nemzetiségi gyűlöletre uszítás megakadályozása

érdekében kerülhessen sor. Az államtitoknak minősülő adatok körét nyilvános jogszabályban kívánja előírni.

2. Az információforgalom korlátozása az állami szervek között.

A kormány nem törekszik monolitikus és hierarchikus államigazgatási információrendszer kiépítésére. Az az álláspontja, hogy az egyes állami szervek információrendszerének kiépítése általában - figyelembevéve a racionalizálás a következő fejezetben érintettekét is - a szervek saját hatáskörébe tartozik. A személyiségi jogok védelmében általában kifejezetten megakadályozza az államigazgatási szervek közötti személyi adatforgalmat. A kivételeket törvény útján kívánja szabályozni. Az adatforgalmat jelenleg szabályozó rendelkezéseket felülvizsgálja és javaslatot tesz az ezen adatok megfelelő új szabályok meghozatalára.

3. A nemzetközi adatforgalom korlátozása

A kormány általában nem kívánja korlátozni a külföldről származó információ importját.

4. Információs közjavak, közhasznú információk.

A kormány általában korlátozza és megakadályozza az információ állami szerv általi, piaci körülmények között történő üzletszerű forgalmazását. Az állami információ üzletszerű forgalmazására önálló ügynökségeket tart fenn.

Kötelezés forgalmazásra

1. **Méltányosság** a közigazgatás és az állampolgár, valamint a közigazgatás és jogi személy, valamint hozzá hasonló szervezet közötti viszonyban.

A kormány elismerve az állam erőfölényét az állampolgárral és az állam területén működő szervezetekkel szemben, jogalkotói, -előkészítői és végrehajtó hatalmi

minőségben a személyi szabadság megőrzése érdekében az államigazgatási eljárásban csak méltányos adatszolgáltatást igényel. Felülvizsgálja, és ahol ez lehetséges, csökkenti a központi kormányzervek közvetlen információigényét.

3. A célhoz kötöttség elve.

A kormány érvényesíteni kívánván a célhoz kötöttség elvét, az általa előterjesztett jogszabályokban a másodlagos és a harmadlagos információfelhasználás határait is megvonja.

2. Állami statisztika.

A kormány olyan adatok gyűjtését kívánja megvalósítani, amely feltétlenül szükséges a kormányzati döntések meghozatalához, a lakosságnak az ország helyzetéről szóló törvényben garantált tájékoztatásához, vagy nemzetközi egyezményekben vállalt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez. A lakosság statisztikai tájékoztatásának követelményeit az állami statisztikai szolgálat működését megszabó törvényjavaslatban specifikálja. Eljár annak érdekében, hogy az állami statisztikai szolgálat munkájában - ahol lehetséges - reprezentatív mintavételi eljárásokat vezessenek be. A koordináció javításával az adatszolgáltatók tehermentesítése érdekében törekszik arra, hogy a felvételek több, világosan megfogalmazott törvényes célt is kielégítsenek.

3. Az államigazgatási információs tevékenységek racionalizálása.

Az adófizetői terhek csökkentése és az államigazgatás racionalizálása érdekében előirányozza az egyes központi állami szervek közötti adatforgalom növelését minden olyan területen, ahol ezt a személyiségi jogok védelme vagy az adatbiztonság követelményei nem akadályozzák és központilag gondoskodik a központi államigazgatás információs infrastruktúrájáról. Az indokolatlan adatgyűjtések felszámolása érdekében rendszeresen gondoskodik a meglévő forgalomképes dokumentációs adatok ismertté tételéről és a személyiségi jogok védelmére megnyugtató szabványos anonimizálási eljárásokat vezet be. Az ügyintézés meggyorsítására, az államigazgatási szolgáltatások helyhez kötöttségének részleges felszámolására, az önkormányzatok tájékoztatására létrehozza az államigazgatás komplex telematikai hálózatát (ÁTH).

3. Az adatszolgáltatásra való kötelezettség alanyi korlátozottsága.

A kormány a személyek szabadsága érdekében célszerűnek tartja, hogy kötelező érvényű, azonosítható személyekre vonatkozó adatokat tartalmazó adatgyűjtést csak törvény rendelhessen el. A kötelező érvényű, nem azonosítható (azonosító nélkül felvett vagy más módon anonimizált) szervezetekre vagy személyekre vonatkozó és nem meghatározott államigazgatási eljárásokhoz kötött, a kormányzati munkát segítő vagy a közvélemény tájékoztatására szolgáló állami adatgyűjtést törvény felhatalmazása alapján csak egy szervezet, a KSH rendelhet el.

4. Az információszabadság (aktanyilvánosság).

Az államigazgatási munka áttekinthetősége, az állampolgárnak az állam demokratikus jellege megőrzésében játszott szerepe növelése, az állami információ mind teljesebb másodlagos és harmadlagos hasznosítása érdekében a kormány garanciákat kíván adni arra, hogy az állampolgár általában betekinthesse az állami szervezetekben keletkező dokumentumokba.

5. Méltányosság a polgári jogi viszonyban.

Egyes sajátos polgári jogi viszonyban állók a viszony nemétől függő tartalmú és mértékű korlátozott terjedelmű információt tartoznak szolgáltatni. A kormány szükségesnek tartja, hogy fellépjen a méltányosság elvének a felek - különösen a fogyasztó és a szolgáltató - közötti ilyen jogviszonyban történő jogszabályi és gyakorlati érvényesítése érdekében. Beavatkozását szükségesnek látja mindazokban az esetekben, amikor a szolgáltató igényel információt (a hitel- vagy biztosító intézet, a részletfizetési akcióban eladó a fogyasztótól), és mindabban az esetben is, amikor a fogyasztó (kötelező tájékoztatás az áru sajátosságairól, összetételéről, részvénytársaság tájékoztatási kötelezettsége a részvényeseknek és mások).

6. Az állami szervek beszámolási kötelezettsége.

A kormány átérzi, hogy a köz megbízottjaként kötelessége folyamatosan tájékoztatást adnia megbízása teljesítéséről az Országgyűlésnek és közvetlenül az állampolgároknak. Eljár annak érdekében, hogy, az egyes központi közigazgatási szervek tevékenységükről a közhatalmi szervek által rájuk ruházott feladatok teljesítéséről beszámoljanak. A beszámolási kötelezettség tartalmilag a feladatok megoldására, a felhasznált eszközök bemutatására és indoklására terjed ki, formáját úgy kell megválasztani, hogy az valamennyi állampolgárra kiterjedjen.

7. A közbizalom erősítése.

A kormány véleménye szerint Magyarországon különös jelentősége van annak, hogy az egyesületek, társadalmi és érdekképviseleti szervek a közbizalomnak megfelelően tevékenykedjenek, ezért az egyesülési jogban erősíteni kívánja a tagság beszámoltatási jogait.

Többlétjogok

1. A nemzeti identitás védelme

A nemzeti identitás védelme érdekében a kormány támogatni kívánja a külső országokban élő magyarság részére, valamint a magyarság identitástudatát erősítő információt szolgáltató szervezeteket.

2. A magyar nyelv terjesztése külföldön

A magyar nyelv védelme és terjesztése érdekében költségvetési szervet hoz létre, melynek költségvetését biztosítja.

D/ Felhasználás

1. A felhasználás fogalma.

A kormány információ-felhasználáson az információs termék vagy jelpéldány emberi vagy gépi olvasását vagy az adat, ill. mű szerzői jogi értelemben vett felhasználását kívánja érteni (kérdőív, mágnesszalagos képernyőn lévő táblázat). Az információ szerzői jogi értelemben vett felhasználása nem más, mint annak a nyilvánossághoz való közvetítése.

Többletjogosultság biztosítása

1. Az Országgyűlés tagjainak betekintési joga.

Az Országgyűlés információs autonómiáját az biztosítja, ha tagjainak és szerveinek betekintési joga van általában bármilyen nyílt minősítésű állami dokumentumba, felhasználhatják a nemzeti hírügynökség, az Állami Számvevőszék, a minisztériumok és az állami statisztikai szolgálat adatait. A kormány a betekintésnek és a felhasználásnak nemcsak a jogát, hanem a lehetőségét is biztosítani kívánja.

2. A bíróságok jogai.
3. A nyomozóhatóságok jogai.
4. A titkosszolgálatok jogai.

A felhasználás korlátozása

1. A felhasználás korlátozásainak esetei általában.

A kormány a jogosult felhasználást nem kívánja korlátozni. Az információ felhasználásának szabályozását úgy kívánja befolyásolni, hogy az jogosulatlanok csak akkor minősüljön, ha azt jogszabály tiltja. A kormány a nemzetvédelem, a személyiség védelme és a vagyonvédelem érdekében minden rendelkezésére álló eszközzel akadályozni és szankcionálni kívánja az információ jogosulatlan felhasználását.

2. A kormány támogatja a felhasználásnak az információs termék tulajdonosa, a szellemi termék tulajdonosa, valamint a személyes adat alanya általi mindennemű törvényes korlátozását.

Kötelezés felhasználásra

1. Szabványosítás és mérésügy.

A kormány a gazdaság versenyképességének, a magyar piac méretei növelésének és az állam működőképességének érdekében szükségesnek tartja, hogy kötelező állami információs szabványokat (pl. helyesírás, távközlési normatívák, betűkészlet, könyvvitel) és mértékegységeket, valamint mérésügyi előírásokat adjon ki. Lépéseket tesz a fejlett országok ilyen szabványainak mielőbbi átvétele érdekében.

2. Az államigazgatási, peres és peren kívüli bírósági eljárások egységesítése.

Lépéseket tesz azért, hogy az egyes államigazgatási és peres eljárásokban kötelező érvényű információs szabványokat vezessenek be és használjanak fel.

3. Közhitelű nyilvántartások.

A társadalmi kapcsolatok megbízható dokumentálására egyes állami szervek törvényi felhatalmazás alapján közhitelű nyilvántartásokat hoztak létre és tartanak fenn. A legfontosabb közérdekű nyilvántartások a földnyilvántartás, a népegyenlőségnyilvántartás, a bűnügyi nyilvántartás. Hogy a közhitelű nyilvántartások minőségét megőrizze, a kormány ellenőrző tevékenysége során rendszeresen tájékozódik a nyilvántartások szolgáltatásainak színvonaláról, és üzemeltetésükhöz a költségvetésben olyan feltételeket biztosít, mint a vállalkozói szférában működő információs szolgáltatóknak.

4. A hatósági információ.

A kormány továbbra is célszerűnek tartja kötelezni az állampolgárokat és a vállalkozókat a saját tevékenységükkel kapcsolatos egyes adatok beszerzésére és felhasználására, ha bizonyítható, hogy ezzel tevékenységüket nyomós közérdeknek megfelelően végzik. A kormány ugyanakkor lényegesnek tartja, hogy megszűnjék a hatósági gyámkodás; megszűnjenek a gazdasági monopóliumteremtő felesleges hatósági bizonyítványok és vizsgálatok.

Ide tartoznak pl. a környezetre káros tevékenységet végzők, az élelmiszertermelők, a fuvarozók, ill. a kötelező műszaki vizsgáztatás, a hatósági minőségellenőrzés elrendelése, a hatósági bizonyítványok kötelező alkalmazása, az egészségügyi vizsgálatok, a pályaalakmassági vizsgálat eredményének, az erkölcsi bizonyítványnak a kötelező bemutatása.

5. Az állami információ másodlagos és harmadlagos felhasználása.

Az állami információ másodlagos felhasználása olyan felhasználás, amelynek célja nem szerepel a beszerzéskor megjelölt célok között. Az ad hoc felhasználás az adat létrejöttét megelőzően nem tervezett felhasználás. A harmadlagos felhasználás az állami intézményből kikerült, egy, az állami intézménytől különböző alany által forgalmazott állami információ felhasználása egy harmadik személy által.

Az állampolgár az A/5 és C/4 szerint általában jogosult az állami szervezetben keletkezett dokumentáció megtekintésére, és ez a felhasználás számára ingyenes. A kormány szükségesnek tartja, hogy az állampolgár e jogát és az ilyen állampolgári

felhasználás feltételeit jogszabályban kodifikálja és a költségeket az állami szervek költségvetése tervezze.

Az államhatalmi szervek rendelkezhetnek aképpen, hogy a személyek meghatározott köre részére, meghatározott feltételek mellett -pl. az állami költségvetés terhére - biztosítják az állami szervben keletkezett információ folyamatos ad hoc felhasználását (cégbírósági adatok elsősorban a gazdálkodó részére, népeségnyilvántartás elsősorban az államigazgatási szervek részére). A kormány jogelőkészítő tevékenysége során arra törekszik, hogy a jogszabályok a folyamatos gazdasági célú ad hoc felhasználást a harmadlagos felhasználás keretébe tereljék.

Az államigazgatási szervekben keletkezett információvagyon jogszerű ad hoc és másodlagos felhasználásáról és hasznosításáról a rábízott állami vagyon gondos kezelésének általános kötelezettsége miatt és a gazdaság élénkítése érdekében a kormány kötelességének tartja gondoskodni. A hasznosításról külön ügynökségek keretén belül kíván gondoskodni és a hasznosítás eredményét a közkiadások csökkentésére fordítja.

Az állami információ elsődleges felhasználása során a cél nem más, mint a beszerzéshez megjelölt célok egyike.

E/ Fogyasztás

A fogyasztás korlátozása

1. A fogyasztás korlátozásának esetei

A Kormány minden rendelkezésére álló eszközzel, így tiltó és a tájékoztatást előíró rendelkezésekkel valamint adópolitikájával korlátozza azon információk forgalmazását, és fogyasztását, amelyek

- a Magyar Köztársaságot, mint szuverén államot veszélyeztetik. Különösen Ide tartoznak az államellenes, az állam intézményeit lejárató propaganda, a magyarellenes, vallási felkezetellenes vagy nemzetiségellenes uszítás.
- az ország népessége humán, és különösen szellemi tőkájének vagy más javainak károsodásához vezetnek. Különösen Ide tartoznak a testi és szellemi egészségellenes szellemi termékek, az ilyen közönséges és szellemi termékek fogyasztására Irányuló propaganda, a fiatalok megkárosításához vezető termékek és szolgáltatások

Kötelezés fogyasztásra

1. A Kormány alkotmányos kötelessége teljesítésének szerepkörében a nemzet és államának fennmaradása érdekében kötelezi állampolgárait, az országba bevándorolni kívánó személyeket arra, hogy sajátítsák el a saját és az ország boldogulásához szükséges ismereteket. Ezen belül

- Az állampolgárok erényes életre nevelése és egy Ilyen élet leélhetősége érdekében fenntartja az általános tankötelezettséget, s ellenőrzi, hogy a tanulók elsajátították e az

ehhez szükséges ismereteket, s értékrendszert, szellemük, és jellemük megfelelően gazdagodott-e.

- A bevándorolni szándékozókat felkészíti a magyar állampolgárságra

A fogyasztással kapcsolatos többletjogok

Humán tőke

Felhalmozás

Kötelezettségek

1. A Magyar Köztársaság állampolgáraitól elvárja, hogy saját maguk és a Köztársaság érdekében önmagukat gazdagító, érényes életvitelt folytassanak.

2. Az ország gazdagodása érdekében a Magyar Köztársaság azon személyek bevándorlását támogatja, akikkel az ország gazdagodik, s megtagadja a letelepedést és az állampolgárságot attól, akiktől ez nem várható. A bizonyítási kötelezettség a bevándorlót terheli.

A fogyasztással kapcsolatos többletjogok

II. A kormány saját információs tevékenysége

A kormányon e tekintetben a kormányt, mint döntéshozó testületet kell érteni.

1. Általában a kormány saját információs tevékenységére is alkalmazni kell **a racionális gazdálkodás elveit**,

- a beszerzés során az információ-szállítók versenyeztetését,
- az előállítás és felhasználás során a célszerű munkamegosztás kialakítását,
- a felhasználás során a sok forrás, maximális kínálat felhasználásának biztosítását.
- a tárolás során a szükséges biztonságra törekvést

2. **A kormány információkibocsátására** a sz. elveket kell alkalmazni azzal a megszorítással, hogy az két formában valósul meg. A kormányzati információ kérelemre történő kiadása és az információ nyilvánosságra való hozatala (access to information), kiadása a köz részére (dissemination of information).

3. A kormány információfeldolgozási tevékenysége.